

Översyn av bekämpningsmedelsskatten

Uppdraget

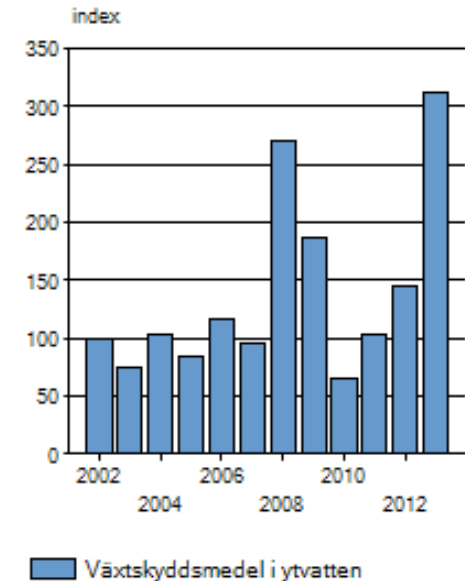
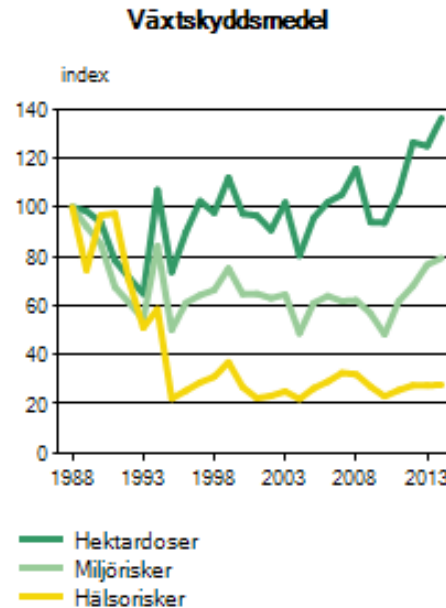
- **Utredningen ska (enligt direktiven):**
 - Analysera om skatten är i behov av att ändras p.g.a. förändringar i omvärlden sedan den infördes 1984. (senast utredd i SOU 2003:9 HOBS-utredningen)
 - Analysera skattens effektivitet och styrande effekt avseende miljö- och hälsorisker
 - Ta tillvara erfarenheter från andra länder, bl.a. Danmark och Norge

Ramdirektivet om hållbar användning av bekämpningsmedel (2009/128/EG)

- **Mål: åstadkomma en betydande minskning av såväl riskerna med som användningen av bekämpningsmedel**
- **Poängterar att ekonomiska styrmedel kan spela en avgörande roll för att nå målen**

Problemformulering

- Riskindikatorerna för växtskyddsmedel minskar inte
- Hur allvarliga är dessa risknivåer?
- Är riskerna på ”acceptabla” nivåer?

Källa: Miljömålsportalen, www.milomal.se

Problemformulering

- **Resthalter av växtskyddsmedel i livsmedel**
(Livsmedelsverket, Rapport 19-2015)
 - I 214 prover av svenska grönsaker, frukt och bär 2014
 - Påträffades resthalter i 84 prover (39%)
 - I 1 fall överskreds gränsvärdet
 - Under perioden 1997-2014 har årligen 0-2% av proverna överskridit gränsvärdena
 - Hälsorisker minimala: riskkvot $\ll 1$ för svenska grönsaker, frukter och bär

Befintliga stymedel/initiativ

- **Regler – för produktgodkännande m.m.**
- **Utbildningsinsatser**
- **Integrerat växtskydd och andra frivilliga initiativ**
- **Avgift för tillstånd samt årlig avgift (% av omsättning)**
- **Skatt**

Varför skatt?

- **Miljö- och hälsorisker av användning av växtskyddsmedel är externa kostnader**
 - En skatt får tillverkarna, distributörerna och användarna att ta hänsyn till dessa risker i sina företagsekonomiska beslut (internalisering)
 - (Potentiellt) kostnadseffektiva riskminskningar (relativt reglering)

Befintlig skatt

- **34 kr per kg aktiv substans. Effekter:**
 - Liten effekt på total användning
 - Priselasticitet kring -0,2 till -0,5 (enligt litteraturöversikt 1999)
 - En 10% höjning av pris ger 2-5% minskning av användning
 - I samband med HOBS-utredningen var skatten (20 kr/kg) i genomsnitt ca 7% av produktpriset. Idag?
 - Missgynnar högdosämnen relativt lågdosämnen
 - Högdosämnen = Lågriskämnen??

Nollalternativet

- **Vad händer om vi lämnar skatten oförändrad?**
- **Vad händer om vi tar bort den nuvarande skatten?**
 - Liten ökning av den totala användningen av växtskyddsmedel
 - Högdosämnen gynnas relativt lågdosämnen

Möjliga förändringar av skatten

- **Differentiering förordades av SOU 2003:9 (HOBS)**
- **Grund för differentiering?**
 - Kandidatämnen för substitution (18 av 139 verksamma ämnen inom svenskt växtskydd)
 - Definierade lågriskämnen (förslag från KOM på gång!?)
 - Definiera mellanliggande riskkategorier/-nivåer?
- **Utgå från Norges eller Danmarks system?**
- **Skatt per kg eller per hektardos?**

Vidareutveckla andra styrmedel?

- Kan vi nå motsvarande styreffekt (riskminskning) med andra medel än skatt?
- Kostnadseffektivt?

Synpunkter?

- Vi tar gärna emot skriftliga synpunkter och underlag
- Skickas till:
mattias.carlsson.feng@regeringskansliet.se